

3.3.2026

Lausunto luonnoksesta hallituksen esityksesi eduskunnalle laiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Muutoksella toteutettaisiin niin sanottu kotihoidon tuen Norjan malli. Esityksessä ehdotetaan, että kotihoidon tuen maksamiseksi edellytettäisiin, että tuen saaja on asunut Suomessa vähintään kolme vuotta. Asumisaikavaatimus koskisi vanhempaa tai huoltajaa, joka pääasiassa hoitaa lasta, ja kotihoidon tuki maksettaisiin kyseiselle vanhemmalle tai huoltajalle. Tukea ei maksettaisi, jos lasta hoitaisi pääasiallisesti perheen ulkopuolinen hoitaja. Ehdotettu asumisaikavaatimus koskisi tilanteita, joissa muutto Suomeen on tapahtunut ehdotetun lain tultua voimaan (1.1.2027).

Valtiovarainministeriön lausunto

Esityksessä kohdejoukossa olevien henkilöiden määrää on arvioitu sen perusteella, kuinka monelle alle kolme vuotta Suomessa asuneelle vanhemmalle kotihoidon tukea on aikaisemmin maksettu. Esitetyt muutokset vähentäisivät kotihoidon tuen saajien määrää ja pienentäisivät kuntien rahoittaman kotihoidon tuen menoja noin 5,6 miljoonaa euroa. Samalla on kuitenkin oletettu, että osa vanhemmista ilmoittautuisi työttömiksi työnhakijoiksi, jolloin yleistuen kulut kasvaisivat osin noin 5,1 miljoonaa euroa. Esityksen työllisyysvaikutukset arvioidaan vähäisiksi. Lapset puolestaan siirtyisivät varhaiskasvatukseen, jonka kulut kasvaisivat noin 10,9 miljoonalla eurolla. Arvioidut tarkentuneet vaikutukset on syytä päivittää myös parhaillaan valmistelussa olevaan julkisen talouden suunnitelmaan vuosille 2027–2030.

Jatkossa tulisi vielä myös varmistaa, että vaikutusarvioinneissa on otettu huomioon samaan aikaan valmistelussa oleva hallituksen esitys, jossa ehdotetaan säädettäväksi takuujärjestelmä säännöksen piiriin kuuluville työnhakijoille päästä palveluun tietyssä määräajassa (Hallituksen esitys yleistukilain, kotoutumisen edistämisestä annetun lain sekä yleisistä kielitutkinnoista annetun lain muuttamisesta, VN/7747/2024). Takuuaikaa koskeva sääntely vaikuttanee kotihoidontukea koskevan muutoksen myötä entistä suurempaa asiakasjoukkoa.

Lisäksi valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että kotoutumislain uudistuksen yhteydessä kunnan peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kautta huomioitu 5 miljoonan euron lisäys kohdistuu nykyiseen asiakasjoukkoon ja tuen saajien palveluiden tarpeeseen, mutta nyt lausunnolla oleva esitys koskettaa uusia maahan saapuvia kotihoidon tuen

saajia vuodesta 2027 alkaen. Esityksessä tulisikin arvioida, riittääkö aikaisempi pysyvä lisäys vanhan asiakasjoukon lisäksi myös uuden asiakasjoukon lisääntyvän palvelutarpeen kattamiseen.

Koska ehdotetuilla lainsäädäntömuutoksilla on vaikutusta kuntien talouteen, esitys tulee käsitellä kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa.

Valtiosihteeri

kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Osastopäällikkö,

budjettipäällikkö

Mika Niemelä

VN/14657/2025-VM-76

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: